

Samenvatting Levensbeschouwing Hoofdstuk 3: Ethiek

Samenvatting door Niek

681 woorden

5 jaar geleden

★ 7,9

34 keer beoordeeld

Vak

Levensbeschouwing

Methode

Zin in zin

Ethiek = wetenschap die zich bezig houdt met goed en kwaad. Jij moet leren wat goed of fout is en daar een mening bij hebben met argumenten voor.

Normen => wet, regels

Waarden => die zaken die je belangrijk vind in je leven (1 woord):

- Vriendschap
- Eerlijkheid
- Vrijheid

2.2 Optiek = invalshoek waar mee je naar de werkelijkheid kijkt. Dat doe je vanuit verschillende invalshoeken à perspectief.

Verschillende optieken:

- Wettelijke optiek
- Medische optiek
- Historische optiek
- Ethische optiek

2.3 Ethische optiek

Bij ethische optiek gaat het om 3 kernbegrippen:

1. Goed
= menswaardig zijn à communicatie
2. Behoren
= doen à 2 manieren:
 1. Normatief = zo wil ik dat de samenleving eruit hoort te zien (waarde(n))

2. Empirische = feitelijk, hoe het eruitziet

1. Handelen
= niet alleen denken, (je moet je verstand gebruiken)
doen à praktijk gericht

Visie = standpunt, mening

2.4 Verantwoordelijkheid

Het begrip verantwoordelijkheid heeft meerdere betekenissen:

- Rekenschap geven over je gedrag à achteraf leg je je gedrag (spijt)
- Rechten en plichten à b.v. taak
- Deugzaam mens à karakter trek à menswaardig wilt zijn, goed mens wilt zijn

Wie is verantwoordelijk?

(Actoren)

= jij (individueel)

= groep

Voorwaarden =

1. Vrij zijn
2. Kennis hebben over / als je op de hoogte bent van iets
3. Vaardigheden hebben om invloed uit te oefenen

1. Ethiek als wetenschap

- Instrumentele waarde à geen waarde op zich, maar helpt de intrinsieke waarde, geen doel op zich.
- Intrinsieke waarden à hoogste waarde, daar gaat 't om, doel op zich

Waarde / principe in je leven

Fundament nu in je leven: bijvoorbeeld à vrijheid, vriendschap, gezondheid, out of the box denken

Moraal = geheel van normen en waarden die we zelf, bedrijf (school) ... in de samenleving hebben.

Ethiek als wetenschap = het kritisch nadenken over de moraal

1.

Ethische absolutisme = universeel geldende waarden en normen

Ethisch relativisme = hierbij is de moraal afhankelijk van een aantal factoren à

1. Plaats
2. Omstandigheden
3. Sociale groep (vriendengroep, rijke + arme mensen)
4. Tijd

4,2 Gevolgenethiek

Ethische visies = opvattingen over hoe wij ons behoren te gedragen. **Gevolgenethiek** = je kijkt bij het zoeken van een ethische oplossing naar de gevolgen. Het gaat hierbij niet om de bedoeling, maar om het objectieve gevolg van de daad. Resultaat à centraal.

- **Hedonisme** = een ethische visie die er vanuit gaat dat die beslissing of handeling ethisch juist is die in zijn gevolgen het meest genot oplevert.
- **Eudemonisme** = borduurt verder op een aantal inzichten van het hedonisme. Belangrijks verschil à het woord 'lust' wordt vervangen door het woord 'geluk'
- **Utilisme** = een ethische theorie die er van uit gaat dat die handeling of beslissing ethisch juist is die in zijn gevolgen het meeste nut oplevert.

4.3 beginsethiek

Beginsethiek = een bepaald beginsel wordt als uitgangspunt genomen voor de ethische beoordeling. Bij de benadering of oplossing van een ethisch probleem dient steeds recht gedaan te worden aan een bepaald beginsel.

- **Kant:** benadrukt dat we de kwaliteit van ons ethisch handelen niet moeten beoordelen naar het resultaat van de handeling of de handeling zelf.
- Echt ethisch handelen kan volgens Kant alleen maar op basis van de menselijke **vrijheid**. à De mens kan keuzes maken: kiezen tussen het goede en het kwade.
- Een handeling is pas echt ethisch goed als zij geschiedt uit **plichtsbesef**. à je instelling behoort te zijn om bewust het juiste te doen. je kunt hierbij onderscheid maken tussen:
 1. handelen uit 'plicht' à de mens handelt om het goede te doen, ook al gaat dit ten koste van ons eigen belang.
 2. handelen uit 'neiging' à de mens handelt uit eigen belang.
- Kant hanteert 1 centraal beginsel: **waardigheid van de menselijke persoon** à je mag de ander nooit uitsluiten als middel gebruiken, maar ook steeds als doel in zichzelf. Als je ooit twijfelt wat je moet doen, denk dan: "wat gij niet wilt wat u geschiedt, doe dat ook de ander niet."

4.4 deugdenethiek

Deugdenethiek = de gezindheid van degene die handelt staat centraal. De bedoelingen en de motieven behoren goed te zijn.

Deugden = kwaliteiten die een mens tot een goed mens maken.

4.5 christelijke ethiek

DÉ **christelijke ethiek** bestaat niet. (verschillende opvattingen)

Hoe komen we wel aan waarden?

- Normen (waarden) rechtstreeks uit de bijbel
- Is niet meer van deze tijd, komt uit hele andere periode
- Boek is geschreven door MANNEN
- Kan voor nu geen maatstaf meer zijn
- Perspectief komt uit de bijbel
- Belangrijke gedachte
- Denkrichtingen komen uit de bijbel
- Levensbeschouwelijke kaders komen uit de bijbel
- Je laat je inspireren door de bijbel